

Instal·lats en el ridícul

Que Marcelino Oreja no conega la candidatura de València a la capitalitat cultural del 2001 és un error polític d'aquells que posen a prova el polític més preuat. L'alcalde, Rita Barberà, hauria de saber que la senzilla voluntat de ser capital cultural no és prou per a esdevenir-ne, sinó que cal un projecte tan sòlid que no passe desapercbut al president de la Comissió Europea de Cultura, que per a reblar el clau és del mateix partit polític.

Marcelino Oreja, president de la Comissió Europea de Cultura i membre del comitè executiu del Partit Popular (PP), anunciava, el passat dilluns, dia 15 de gener, el seu suport a la candidatura de Barcelona a la capitalitat cultural del 2001, a la qual també opta la ciutat de València. L'endemà, l'alcalde, Rita Barberà, del mateix partit que Oreja, posava el crit al cel –"[José María] Aznar aposta per València"– i la hipotètica victòria del seu partit en les eleccions generals del proper dia 3 de març la fa estar esperçada. La contrarèplica d'Oreja, tal i com expliquem en pàgines interiors, fou immediata i contundent: "Des de fa dos mesos [Pasqual] Maragall ha insistit perquè conega la candidatura de Barcelona. M'ha enviat papers i maquetes del projecte. En canvi, de València, no en sabia res, ningú no em va informar que també aspirava a la capitalitat. Quan Rita Barberà em va telefonar demanant-me explicacions li vaig dir que fes campanya per València com fa Maragall per Barcelona. Que comencés a moure's, perquè Barcelona, sense saber si serà l'elegida, ja ens ha enviat el projecte". Paral·lelament, Aznar insinuava que no donaria suport a una ciutat enfront de l'altra.

La història es repeteix. Han passat gairebé dos anys des que l'alcalde de València va presentar la candidatura de capitalitat cultural del 2000. Aleshores, mentre Rita Barberà feia lliurament oficial a la ministra de Cultura, Carme Alborch, del projecte, i assegurava que el president del PP hi donava suport, aquest presentava una proposta a les Corts espanyoles reclamant el seu suport per a la candidatura que per al mateix any presentava Sant Jaume de Galícia, ciutat d'alcalde socialista que finalment va ser l'escollida. Aznar va intentar desfer el greuge dient que donava suport a les dues candidatures. Aleshores, tant els grups municipals de l'oposició, EUPV i PSPV, com el soci de coalició, Unió Valenciana, van sentenciar que l'alcalde "havia fet el ridícul".

En aquests gairebé dos anys en què el PP ha guanyat unes eleccions europees al PSOE, en què Eduardo Zaplana ha desbancat Joan Lerma de la Generalitat valenciana i en què l'alcalde de València ha passat a governar per majoria absoluta, aquesta no ha après aquella lliçó. Ha tornat a ensopegar amb la mateixa pedra i amb alguns obstacles més que ella mateixa s'ha col·locat practicant una política improvisada. S'ha convertit, al cap i a la fi, en una víctima de si mateixa. L'endemà de les eleccions municipals, començava a morir d'èxit quan demanava

la derogació del decret d'homologació del títol de català. Aleshores, la Universitat retirava el seu suport a la candidatura de capitalitat cultural per al 2001, trencant pel cantó científic un consens que, més enllà de l'ideari polític de la dreita valenciana, es valora d'una manera inversament proporcional al refús que aquesta ha anat expressant en els últims mesos. I per si això fóra poc, un dels punts emblemàtics que figuraven en el projecte de capitalitat cultural, la Ciutat de les Ciències de Santiago Calatrava, ha desaparegut per ordre del conseller d'Economia i Hisenda, José Luis Olivas, que és del mateix partit que l'alcalde. I en el camí queden mostres d'"europeisme" com ara la falla municipal que va presentar l'Ajuntament de València: una rabiosa sàtira antieuropeista. Mèrits, la veritat, no en falten.

Que Marcelino Oreja no conega el projecte de València és un error polític d'aquells que posen a prova el polític més preuat. Si a Rita Barberà no li ixen els colors de la cara, a la societat valenciana sí. L'alcalde hauria de saber que la senzilla voluntat de ser capital cultural no és prou per a esdevenir-ne, sinó que cal un projecte tan sòlid que no passe desapercbut al president de la Comissió Europea de Cultura –que per a reblar el clau és del mateix partit polític. Potser la responsabilitat d'aquest "oblit" la trobaríem en el mateix projecte presentat per l'Ajuntament, un document de 146 pàgines, 51 de les quals són un catàleg de restaurants, hotels, hostals i orxateries que es troben a la ciutat; 44 més, un catàleg de les festes locals valencianes i 20 més estan dedicades a una resumida història de València.

En tot cas, i encara que resulte força difícil que durant dos anys consecutius dues ciutats d'un mateix estat obtinguen la capitalitat cultural, caldria tenir en compte paraules com les expressades a EL TEMPS, en una enquesta publicada el 23 de maig del 94, per Ximo Company, director del Museu Sant Pius V, on es referia a la possibilitat de la co-capitalitat entre València i Barcelona dient que "una col·laboració amb el cap i casal català seria doblement positiva, perquè es tracta d'una ciutat moderna, assenyada i molt europea, amb la qual a més hi ha uns lligams culturals molt estrets. És una gran oportunitat per a València". Una idea, la de la co-capitalitat, que va ser engegada l'estiu del 93 per Oriol Bohigas, aleshores regidor de Cultura barceloní, abonada pel conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joan Guitart, i que permetria treballar cinc anys en un projecte cultural comú.